

CO MUSÍ MÍT KAŽDÁ POHÁDKA?

KRÁLOVSTVÍ!

A CO MUSÍ MÍT KAŽDÉ KRÁLOVSTVÍ?

HRAD!

A KDE JE HRAD, TAM JE PODHRADÍ.

A KDE JE PODHRADÍ, MĚLO BY BÝT I NADHRADÍ?

ALE NENÍ!

CO NAHRADÍ NADHRADÍ?

NAD HRADEM UŽ BÝVÁ JENOM VYSOKÁ A PEVNÁ VĚŽ,
ZUBATÉ CIMBUŘÍ A KRÁLOVSKÁ VLAJKA.

Král Marek, vousatý a rozložitý jako každý král, stál v těžkém královském plášti obšitém kožíškem z hranostaje na věži pod vlajkou svého království. Třepotala se na znamení toho, že panovník je doma a vládne.

Vlajka vlála vesele, a tak se poddaní mohli domnívat, že vládne dobře. Jen on sám věděl, že to není tak úplně pravda. V tuhle chvíli tak docela nezvládal vládnout, měl starosti! Ostatně jako většina králů v sousedství, kteří měli dospívající syny nebo dcery. Držel se za hlavu a sledoval, co se děje dole v královské zahradě. Hospodařil tam zahradník, upravoval pěšinky, plel záhony a stříhal keře.

A právě k němu měl namířeno princ Petr.

Král Marek si zachmuřeně prohrábl své šedivějící vousy. Kdyby sklopil oči trochu víc dolů, mohl by pozorovat, jak další z jeho vousů mění barvu.

Držel se za vousy, držel se za hlavu, věděl, co ho čeká! Věděl, že bude muset vysvětlovat.

A králové tak neradi něco objasňují...

Princ Petr se procházel po zahradě. Byl to pěkný, na první pohled laskavý a mírný mladík. Došel až k zahradníkovi a chvíli ho tiše sledoval. Druhým a ani žádným dalším pohledem si nešlo zkazít představu, že tenhle princ je zkrátka slušně a dobře vychovaný mladý muž, žádné rozmazlené princátko. Nacházel se právě v takovém věku, kdy si myslel, že dobro je všude na rozdávání.

Jenže s dobrem je drobný háček. Co je dobré pro růže, určitě není dobré pro plevel. Pro růže je dobře, když jde plevel pryč ze záhonu, pro záhon je lepší, když je bez plevele a upravený. A pro plevel je dobré...?

Hm..., copak pro plevel už skutečně na zemi žádné dobro nezbylo?

Petr s lítostí zastavil zahradníka v jeho plení: „Nikdy bych nemohl dělat tvoji práci.“

Zahradník přestal švihat motyčkou a zvědavě se optal: „A proč ne, princí? Je to hezká práce.“

Petr se sklonil nad jednou právě vytaženou rostlinkou, ještě před chvílí se bujně, plná života vzpínala ke slunci a najednou její lístky ležely sklesle. „Hezká? Tak se podívej! Všechno chce růst! A ty to ničíš!“

Každý zahradník si tím kdysi prošel. Tímhle lítostivým obdobím, než poznal, že do zahrady patří nesmlouvavá rozhodnost.

I tento muž pokýval moudře hlavou. O to s větší silou pak vytáhl další plevel a poznamenal s pohledem upřeným na rostlinu: „Jenže tohle sem, princí, v žádném případě nepatří!“

Petr zkoušel smlouvat: „A co kdyby... A nedalo by se to nějak... někam...“

Prohlížel si statnou rostlinu, které nic nebylo, nechybělo, a dokonce byla hezká. Měla pouze jednu vadu, a sice, že byla plevel.

Zahradník se zamračil: „Přesadit? Myslíš to vážně? Ne! Plevel musí pryč!“

Petr zvolil jinou taktiku: „A kdo to určil? No!“

„Zahradníci to prostě vědí!“

„Třeba neví všechno. Podle mě je to stejně hezká rostlinka, jako je... tato růže.“

Zahradník zalapal po dechu: „Myslíš, princi, jako tahle růže šlechtěná již pátou generací královských zahradníků?“ Přestal se ovládat, zvyšoval hlas: „Ještě jsem neviděl, že by si některá žena chtěla dát do vázy tohle bejlí! K ničemu není dobrý!“

Princ zahradníkovi laskavě a mírně poradil: „Protože mu nikdy nedopřeješ, aby tenhle, podle tebe plevel, vyrostl a ukázal, co je v něm dobrého, proto!“

Zahradník seknul s rýčem.

„Jak je libo, princi, prosím, použij si libovolný záhon k pěstování toho, co jsem tu právě vyplel! Já tady přece nemusím být!“

A protože mu přišlo, že s tím seknul málo, prásknul ještě s motyčkou.

Princ se sklonil a trpělivě vysázel vyrýpaný plevel v rovných řádcích na vedlejší záhon. Když s tím byl hotov a narovnal se, uslyšel, jak ho z hradeb volá královský lovčí a shání se po něm.

„Princi Petře, kde jsi?“

Princ Petr sklopil hlavu. „Tady!“ špitnul tak, aby to bylo slušné, že odpověděl, ale aby ho moc neslyšel ten, kdo ho právě sháněl.

Jenže královský lovčí musí mít vycvičené uši! To aby mu v lese nic neuniklo. A skutečně prince zaslechl, proto se teď vyklonil z hradeb a pobídl ho: „Á, tady jsi, princi Petře! Rychle, pospěš, touhle dobou chodí zvěř v lese pít.“

Petrovi se ale nechtělo jít lovit.

„Jen co to dosázím! A zaleju...!“ odpověděl směrem k hradbám.

Lovčí pozoroval, co se dole děje, neviděl ale z hradeb tak dobře, a tak zvědavě zjišťoval: „Asi nějaké exotické byliny? Koření? Ovoce?“

Petr se zakoktal: „Ani ne, jenom... domáci to... plevel, ale zkusíme mu dát, ehm... ještě tu... šanci! Co z toho třeba bude... Třeba se to rozvine! Ještě trochu vody a... uvidíme!“

Lovčí se potkal pohledem se zahradníkem, který o kousek dál pečlivě kropil záhon s levandulí. Spěchal. Aby princovo sázení uspíšil, navrhl: „Zahradník to zaleje!“

Ten ale trucoval: „To tak! Nezaleju, na tohle je škoda vody. Každé kapky!“

Petr se na zahradníka usmál: „Pěkně prosím, zahradníku! Třeba tebe samotného překvapí, co spolu možná vypěstujeme.“

Zahradník vyměknul, vždyť znal prince ještě jako kluka. Věděl rovněž, že k překvapení dojde. A byl si už teď jistý, kdo bude tím překvapeným!

Princ odcházel za lovčím, zatímco zahradník zaléval, co právě před chvílí vytrhl, a přitom se ostražitě rozhlížel, jestli ho někdo nevidí.

Pro zahradníka zalévat plevel je stejný nesmysl jako pro ševce rozlepovat podrážky nebo pro hrnčičře ulamovat ouška hrníčkům.

Na lesní mýtině se pásł srnec, statný kus. Paroží mu čnělo do výšky jako dva praky. Najednou zvedl hlavu, něco zaslechl. Rozhlédl se, ale nic neviděl. Zavětřil, ale nic necítil.

Vítr váł zrovna z takového směru, že mu neprozradil dva muže blížící se potichu k mýtině. Zkušeného lovčího a roztřeseného prince Petra, který v rukou nejistě svíral nabitou kuši.

Křoví se rozvlnilo. Oba už byli srnci na dostřel.

Lovčí potichu zašeptal: „Tak střílej! Nemůžeš ho minout. Je to, jako když střílíme na terč!“

Petr si povzdychl, snažil se zabránit tomu nejhoršímu. „Není to jako na terč. Terč se takhle nedívá! Mám pocit, že bych měl zavřít oči.“

Lovčí začal tiše zuřit: „Se zavřenýma očima trefíš, princi, leda doprovod!“

Petr stejně hned po zamíření sevřel víčka a pak teprve zmáčknul spoušť, napjatá tětíva vypálila šíp, kuše vystřelila. Lovčí si spokojeně vydechl. Nevšiml si, že princ v poslední chvíli přizvedl zbraň vysoko nad hlavu srnce.

Avšak srnec klesl, zasažen dosti přesně. Princ se vyděsil, jenže lovčí mu už spěchal blahopřát.

Přistoupil k němu s nataženou rukou: „Gratuluju, princi, budeš král s dobrou trefou!“

Nikdo z nich nezpozoroval, že z nedaleké houštiny se stáhla jiná kuše.

Lovčí odešel pro sluhy, kteří čekali s koňmi u cesty, aby pomohli odnést ulovenou zvěř.

Petr se mezitím opatrně blížil k srnci, překvapený tou skvělou střelou. Byl udivený tím záračným zásahem. Stál nad zvířetem a prohlížel si šíp v jeho těle. Nebyl to však jeho šíp! Ten jeho měl pířka na konci celá, barevná a nepotrhaná a tenhle šíp byl celý roztrěpený. Rozhlédl se kolem.

Z křovin najednou vystoupil uboze oblečený muž. Měl starou kuši, chvatně se rozhlédl, spěchal pro šíp.

„Ehm... princi!“

Petr si vydechl: „Už jsem se lekl, že jsem to byl já!“

Pytlák se sklonil k srnci a vysvětloval: „Možná proto, že jsem byl blíž, jsem se strefil líp. Ty máš určitě taky výbornou mušku!“

Petr se potichu přiznal: „Ale já jsem se nechtěl trefit! Nepotřeboval jsem nic ulovit!“

Pytlák spěchal. „Já to vím, princi, jak jsi hodný a laskavý. Mouše bys neublížil. Můžeš mi s tím pomoci? Sem do křoví, ať nejsme tak na očích...“

Rychle odtáhli upytlačenou zvěř stranou. Pytlák se sklonil, a když se narovnal, podával princi hlavu s růžky. Pochválil se. „Trofejní kus! V životě jsem nesundal lepšího!“

Rychle se chytil za pusou. Nechtěně prozradil, že sem chodí častěji. Ale pak se uklidnil: „Ty to stejně neřekneš. Všichni víme, že jsi ten největší dobrák v království.“

Vyrušil je hlas lovčího: „Princi, kde jsi? Zapomněls u koní tesák! Čím odřízneš tro... fej...“, zakoktal se, když spatřil, že princ vyšel na mýtinu s hlavou srnce v rukou, držel ji za pěkné růžky.

Lovčí se rychle vzpamatoval, najednou to pochopil a rychlými kroky zamířil k houštině. Když odhrnul větve, spatřil už jen pytláka se srncem na zádech, jak mizí mezi stromy.

„No tohle, pytlák!“ zvolal překvapeně a strhnul svou zbraň z ramene.

Zamířil a jistě by i trefil, kdyby mu Petr nesklonil zbraň a nenapomenul ho: „Zvěřiny máme dost. Ptal jsem se ráno kuchaře.“

„Stejně ho chytím, darebáka!“ pohrozil lovčí do hustého lesa.

O několik dní později napadlo Petra zaběhnout za zahradníkem. Byl zvědavý, jak se daří jeho výpěstkům. Všechno, co Petr přesadil, se chytilo, zelenalo, bujně rostlo do všech stran.

Zahradník se mračil: „Plevel se vždycky chytne! To je taky jeden z poznávacích znaků plevele.“

Petr ho odbyl: „Ty naděláš! Opatruj si svou zahradu a tenhle záhon prostě ignoruj, nedívej se na něj! Dopřej mu času!“

Zahradník zabručel: „To se nedá, není hezký ani z jedné strany. V té naší upravené zahradě mi to samo leze do očí.“

Z hradeb se ozval něčí hlas: „Princi Petře! Kde jsi? Princi Petře!“
Byl to soudce.

Princ Petr se ohlédl. Tam, kam ho měly vzápětí dovést jeho princovské povinnosti, se mu moc nechtělo!

„Tady,“ zvolal tak lehce, aby bylo slušné, že odpověděl, ale aby ho moc neslyšel ten, kdo ho právě sháněl.

Jenže královský soudce musí mít vycvičené uši, to aby mu u výsledku neuniklo žádné přiznání.

Soudce se vyklonil z hradeb a potěšeně zvolal: „Á, tady jsi, princ Petře! Pospěš, za chvíli začne soud! Jsou to sice zločinci, ale ani král, natož princ, by si neměli dovolit nechat na sebe kohokoliv čekat.“

Petr zamířil k hradu.

Vtom z jednoho zákoutí zahrady vystoupil muž a zůstal stát Petrovi v cestě. Šátek měl přetažený přes tvář, jen divoké oči mu koukaly. Bez varování se vrhl na Petra s vytaseným mečem. Naštěstí i Petr byl tentokrát ozbrojen. Ale stejně se polekal. „Co to má znamenat?“ vyhrknul překvapeně.

Muž zavrčel: „Určitě máš při sobě nějaký zlaťák, sem s nim! Tak honem!“

Petr byl všechno, jenom ne zbabělý! Vytáhl svůj meč. „Mám tohle! Kdyby ti to stačilo!“

Odzbrojil jedním povedeným švihem útočníka. Jenže to nestačilo, ve stínu zahradní branky se schovával ještě jeden maskovaný lump. Petr se usmál: „Takže dva na jednoho! To abych si došel pro další peníze!“

Ale s tím druhým to měl Petr horší. Byl to dobrý šermíř. Petr postoupil pár kroků dopředu, to znamená, že měl nad zápasem kontrolu, ale taky párkrát zacouval, to znamenalo, že nic moc...

Až teď! Petr zaútočil, soupeř neodhadl jeho úmysl, odkryl se. Najednou měl Petr šanci zasáhnout a zbavit se nepřítele! Ale zaváhal.

Útočník z nepochopitelných důvodů sám odhodil meč, rozhalil hrud' a vystavil se ráně. „No tak!“

Petr v rozpacích spustil meč. Útočník si rozčileně strhnul šátek z hlavy. Byl to Petrův učitel šermu.

Petr plný údivu zvolal: „Pane učiteli...!“

Druhý muž, jen o něco starší než Petr, si šátkem otíral tvář.

Petr ho poznal: „Pobočníku!“ Byl to jeho nejbližší přítel a rádce.

Učitel šermu zuřil: „Princi! Jak chceš vůbec někdy porazit svého protivníka...!“

Petr nechápal, o čem mluví: „Jakého protivníka?! Nemám žádné nepřátele!“

Pobočník s ním musel souhlasit: „Je to tak, princ Petr vážně nemá!“

Učitel zavrtěl hlavou: „Mýlíš se, princ. Ty máš přece každý král!“

Z hradeb zavolal už podruhé nervózní soudce: „Tak princí, v soudní síni už čekají!“

Po hradním nádvoří se loudal princ Petr, soudce spěchal před ním a netrpělivě se otáčel.

„Tak pospěš, princí! Soudní jednání musí začít přesně! Dnes budeme navíc soudit obzvlášť závažné případy! Lupiče a jeho komplice a taky jednoho nenapravitelného pytláka!“

Petr se zastavil a chvíli přemítal: „To bych rád věděl, co je na těch případech obzvlášť závažného...?!“

Soudce už zmizel v otevřených dveřích. Petr se neochotně vydal za ním.

Menšími okny pronikalo do soudní síně jen nepatrně slunce. To proto, aby se odsouzení připravili, že už ho možná zbytek života víc neuvidí. Nemělo by jim tudíž být zatěžko se dobrovolně přiznat a doufat, že to bude bráno jako polehčující okolnost a spravedlivý trest jim bude přiměřeně zkrácen.

Váhavý princ s přísným soudcem si sedli za velký stůl a strážé šklubnutím za pouta napřímili obžalované.

To tedy byla přehlídka zločinnosti: Obávaný lupič, konečně dopadený, jeho hromotlucky komplic Bambula a, podívejme se, náš známý pytlák.

Princ zvedl obočí, jakoby k pozdravu, ale rychle ho zase spustil – princ se nemá co znát s podsvětím. Rovněž pytlák hýbnul koutkem úst, ale pak se zase vrátil zpět ke svému pytláckému, prohnanému výrazu. Netušil, zda se to sluší, znát se k princovi, když je obviněný. Jestli by mu to nakonec nepřitížilo.

Soudce udeřil dřevěným kladívkem třikrát o stůl. Přihlížející lid zmlknul. Soud začal. Petr si mezitím nastudoval materiály. Prolistoval je a odložil, měl jasno.

Soudce mu pokynul: „Slovo má princ Petr!“

Petr povstal a na všechny se usmál. To je pro každého soudce špatný začátek. A navíc spustil trochu nejistým hlasem.

Soudce ho ze strany pozoroval a počal se chmuřit. S takovým pojetím procesu může soudit leda klukovský spor o kuličky.

Petr hovořil takto: „Máme soudit lupiče kvůli třem zlaťákům. Toho hromotluka vedle něj za to, že přizabil pocestného. Pytláka, protože loví v královském lese.“

Tak je to správně, takhle má probíhat soudní líčení, soudce si zamnul ruce.

Ale princ nepřitvrzuje, naopak udělal v přelíčení další chybu, zase se usmál.

„Je to však rozumné? Máme přece felčary! A pokud vím, tak pocestného vyléčili.“

Soudci poklesla čelist.

„A ty uloupené zlaťáky? Až je pan lupič vydělá, tak je snad vrátí, ne? A v lese toho běhá, královská spižirna je plná, jíst moc masa není příliš zdravé...“

Princ se naklonil k soudci, jako by čekal, že mu to odkývá a potvrdí.

Soudce mu to nepotvrdil, zato mu hlava zničeně spadla na stůl, až to zadunělo. Petr si toho nevšímal a držel dál svou řeč: „Rád bych dnes porušil zavedené zvyklosti a zkusil to s vámi, násilníky, pytláky a lupiči, po dobrém! Přece každý víte, co jste udělali špatně!“

Obžalovaní pokorně zakývali hlavami.

Petr se na chvíli zamyslel: „Když vás potrestám, budete si myslet, že máte vyrovnaný účet a uděláte to znovu. Je to tak?!“

Obžalovaní v tu chvíli nevěděli, jak mají reagovat, podívali se na prince, podívali se na sebe.

Ale vychytralý lupič to pochopil jako první: „Asi ano, princí. Budu znovu loupit!“

Ostatní horlivě přitakali.

Velký Bambula souhlasil: „Budu zase mlátit lidi!“

I pytlák najednou věděl, co má říct!

„A já budu pytláčit! A rád!“

Tohle přesně chtěl Petr slyšet.

„A co když vás nepotrestám? Budete se stydět?“

Lupič sepal ruce, v prohnané tváři sehrál miniscénku pokorného studu: „A jak!“

Ostatní to udělali po něm: „Táááhle se budeme stydět!“

„A líííto nám to bude.“

„A mrzet...“

„A trááápit...“

Soudce se zvedl ze židle. Zbrunátněl. Zahřměl! Chtěl překazit ten tyátr.

„Tak dost!“ zahromoval. „Vraťme se k podstatě! Princí, vynes rozsudek. A náležitě přísný!“

Jenže Petr to měl vymyšlené jinak, jemně ho pokynem ruky posadil zpět do soudcovského křesla, dnešní souzení má přece na starosti on. Nadechl se. Všichni napjatě ztichli. Rozsudek následoval.

„Jste tedy volní!“

Spokojeně se rozhlédl. Všechny to překvapilo.

Jenom obžalovaní zareagovali jaksepatří pohotově. Nastrčili ruce s pouty před strážné. Ti si ale nebyli jisti, co mají dělat, proto na ně princ kývl. Než stačil oněmělý soudce zasáhnout, obžalovaní, zbavení svých pout, vzali do zaječích a nestihli ani poděkovat.

Soudce se ze zoufalství napil z kalamáře...

Starší muž mezi diváky se naklonil k mladšímu: „Princ je opravdu moc hodnej.“

Jeho mladší soused se ušklíbnul: „Jo, tak hodnej, až je blbej...!“

A zaťukal si na hlavu.

